

at dette efter min Formening maatte være Betingelsen for Samarbejdet, og at der ikke var synderlig Grund til at arbejde sammen, hvor man gjorde et Tilbagekridt. Men jeg tror ogsaa, at man med Rette kan sige, at det her foreliggende Lovforslag ikke alene har den gode Side at tilvejebringe Righed med svensk og norsk Ret, men jeg tror ogsaa, at det med Sandhed kan siges, at det indeholder et Fremskridt i Sammenligning med den nu bestaaende Bøzellovgivning her. Det afhjælper endel Mangler ved den her bestaaende Bøzellovgivning, som Handelsstanden og de Folk, som særlig kjæle med disse Sager, og hvis Interesser mest berøres af dem, allerede for længere Tid siden ved forskjellige Leiligheder have udtalt Ønsket om, og det indeholder ogsaa et Fremskridt, forsaavidt de Deer, der ere neblagte i denne Lov i det Væsentlige stemme med, hvad der gjør sig gjældende andre Steder, altsaa stemmer med Bøzelloven i Tybskland, vor Nabo, der som bekendt her har præteret et fortrinligt legislativt Arbejde i den nyere Tid. Forslaget har endog, da det i de enkelte Punkter, om hvilke man kan sige, at den almindelige Anskuelse, siden den tybske Bøzellov blev givet, har fjernet sig noget fra denne og er gaaet videre i en vis Retning, fulgt med, hvad der saaledes maa siges at være den nyere Tids Anskuelse. Jeg skal i saa Henseende blot henlede de Herreres Opmærksomhed paa Kommissionsforslagets Motiver Sp. XIX—XX, hvor der findes en Oversigt over de Forandringer i den hidtil bestaaende Bøzellov, der gjøres ved dette Forslag. Dersom de Herrer ville gennemløbe dem, tror jeg, at de ville finde, at de fleste af dem gaa ud paa at ændre den bestaaende Lovgivning i liberalere Retning, om jeg maa udtrykke mig saaledes, og om man kan oversføre denne Sags Begreber paa dette Øbet, i det Hele altsaa gaar ud paa at bortrydde unaturlige Ekranter og hæmmende Baand, som den bestaaende Lovgivning i flere Henseender har nedarvet fra Fortiden, og som man vistnok fra alle Sider har følt ikke var i Bøzelrets Interesse. Jeg tror derfor, at jeg tør sige, at det foreliggende Lovforslag foruden altsaa at frembyde den store Fordel, at det er enslydende med de tilsvarende Forslag i de andre Lande og saaledes baner en Udsigt til Retfællestfab paa dette Omraade, ogsaa i Virkeligheden har det Fortrin i sig selv at være et Fremskridt, som vi gjøre med det Samme. Jeg har ogsaa tilladt mig i Motiverne til Lovforslaget at sige, at skulde iuod al Formodning og imod Forhaabning dette Forsøg paa at tilvejebringe en ensartet Lovgivning paa dette Omraade brikte, vilde der alligevel være Grund for den danske Rigsdag til at tage dette Lovforslag eller i alt Fald det Allervigtigste af dets Indhold, fordi det uden Hensyn til, hvad man maatte bestemme

sig til i de andre Lande, i og for sig vil medføre Forbedringer i den bestaaende Ret. — Jeg skal dernæst tillade mig et Par Bemærkninger i Anledning af, hvad den ærede første Læser yttrede om Muligheden af at foretage Redaktionsændringer, naar dog Meningen, som han udtrykte sig, blev den samme. Jeg vil dertil sige, at i den egentlige Lovtext, hvortil jeg forøvrigt ikke henregner Lovens Titel — den skal jeg tillade mig at komme tilbage til fra — vilde jeg anse det for at være meget utilraadeligt at foretage saadanne Redaktionsændringer, thi ved at gjøre det vilde man tabe den Fordel, der ligger i den fuldstændig bogstavelige Overensstemmelse navnlig med den norske Text. Den svenske Text er naturligvis paa Svensk, og der medfører altsaa Sproget, at der kan blive Redaktionsforskjelligheder, men den norske Lov, det vil sige den, der paataenkes at skulle gjælde for Norge, er Ord til andet den samme, som her foreligger, og det er en Fordel, som ikke har saa Lidt at sige. Jeg tror, at jeg tør paastaa — det er muligt, at mange af de Herrer ikke saa meget som de, der ere egentlige Jurister, ville have en Jølelse deraf, og jeg beder dem altsaa tro mig paa mit Ord i saa Henseende — jeg tror at turde paastaa, siger jeg, at det vil være overordentlig vanskeligt at sige isorveien, hvad der vil blive Virkningen af en Redaktionsforandring, som foretages, uden at man har isunde at forandre Meningen. Jeg siger, at det er overordentlig vanskeligt forud at afgjøre, hvad en senere Tids Fortolkere ville kunne faae ud af en saadan Modifikation af Texten. Man kan altsaa meget let, naar man begynder paa at gjøre saadanne smaa Ændringer, gaa glip af den betydelige Fordel, som ligger deri, at det er en aldeles enslydende Text, og derfor tror jeg, at man bør undgaa disse Redaktionsforandringer. Hvad det angaar, at der i den svenske Text, fordi det er traditionelt i Sverrig og særegent for det svenske Lovsprog, findes færre fremmede Ord og flere svenske Ord og Udtryk end i den dansk-norske Text, vil jeg dertil bemærke, at det kan være meget godt for Svenskerne og meget heldigt for dem, at en saadan Forsvenskelse af fremmede Ord har vundet Borgerret i deres Sprog, men det Tilsvarende er ikke i samme Grad Tilfældet i det dansk-norske. Hvorvel saadanne Udtryk som „Accept“ og „acceptere“ en Bøzel ere fremmede Ord, og der er tilsvarende gode danske Ord — det vilde vel ikke være saa vanskeligt at finde saadanne — tror jeg at turde paastaa, at det alligevel kun er denne Bencævnelse, som bruges af Folk. Disse Udtryk „Accept af“ og „acceptere“ en Bøzel er Enhver fortrolig med idetmindste alle de, som have med Bøzler at bestille, hvorimod jeg tvivler meget paa, at man, hvis man vilde bruge det Udtryk „Godkjendelse“ her i Landet,